

VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénziári csekk száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 5, félévre 2.50, negyedévre 1.30 P.

Külföldre egész évre 10, félévre 5, negyedévre 2.60 P.

A Falu-Gazdaszövetség működése az 1942-ik esztendőben

(Első közlemény)

Amint már a *Vasárnap* részletesen beszámolt róla, a *Falu-Gazdaszövetség* folyó évi július hó 22-én tartotta *rendes évi közgyűlését*. A közgyűlésen igen nagy érdeklődést keltett a *Falu-Gazdaszövetség jelentése* arról a széleskörű működésről, amelyet a múlt esztendőben kifejtett. Mivel a Szövetség vezetése súlyt vet arra, hogy a jelentés adatait a fiókszervezetek tagjai és lapunk olvasói is megismerjék, az alábbiakban megkezdjük és következő számainkban folytatjuk a jelentés részleteinek közlését.

A jelentés így hangzik:

Általános helyzetkép

Az 1942-es, *negyedik háborús esztendőt* minden téren a viszonyoknak a normálistól eltérő irányban való alakulása jellemezte. Az előző évek árvíz-károsodása ebben az esztendőben rendkívül nagymennyiségű csapadékban és vadvízkárbán jelentkezett. Több mint egymillió hold termőföld került víz alá, sokezer ház rombadott és a hatóságokat kemény próbára tette annak a feladatnak megoldása, hogy a károsultak számára hajlékról, építőanyagról és vetőmagról gondoskodjék.

A háborús viszonyok és a ki nem elégitő terméshozam a kormányt arra kényszerítették, hogy

a termelés, értékesítés és áruelosztás kérdéseibe ismét mélyebbre nyuljon és további korlátozó intézkedéseket léptessen életbe.

Igy a közellátási hatóságok országosan bevezették a kenyér- és zsirjegyet; a liszt- és kenyérfajdagokat egységiesen állapították meg; az ipari növények kötelező termelését kiterjesztették; korlátozták a fogyasztást a textil- és bőrárúknál, továbbá a tüzelőanyagban; az ortakormányokat zár alá vették; a lucernavetőmag forgalmát szabályozták; az év második felében magasabb termény- és állattartak állapították meg; a burgonyára beszolgáltatási kötelezettséget rendeltek el; a vágóborjúk vételét, levágását és forgalombahozatalát engedélyhez kötötték; az év folyamán egy alkalommal csökkentették a kenyérfajdagot, majd újra visszaállították; az év vége felé pedig ismét leszállították.

A meghozott intézkedések azonban csak kis mértékben ér-

ték el céljukat; kenyérgabonában 5½ millió mtrm. hiány állott elő; súlyos zavarok jelentkeztek más közszükségleti cikkek-nél, főként a hús- és tüzifellátásban; a készletek elégtelensége általános drágulást okozott és minden téren felburjánzott az úgynevezett *fekete-piac*.

A törvényhozás munkája egyrészt magán viselte a háborús viszonyokhoz simuló rendezés bélyegét, másrészt előre tekintett és a jövőt igyekezett megalapozni.

Az *első csoportba tartoznak*: a zsold, hadisegélyek és hadigondozottak járadékainak felemlésére, a mezőgazdasági bal- esztbiztosítási szolgáltatások felemlésére; a hadkötelezetti-ségi adó és hadmentességi váltási bevezetésére vonatkozó intézkedések. A *második csoportba sorolandók*: a zsidók mezőgazdasági ingatlanainak és felszereléseinek zár alá vétele; a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanainak kisajátítása; a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény életbeléptetése; az 5—100 holdas zsidó-birtokoknak a háború hősei közt való szétosztása; új termébeszolgáltatási rendszer bevezetése; a községi gazdasági eljárások alkalmazása és a tanynai közigazgatás rendezéséről

szóló törvényjavaslat benyújtása.

A rendkívüli körülmények miatt hallatlan méreteket öltött a *rendeletkibocsátási tevékenység*, amely majdnem lehetlenné teszi a falusi kisember tájékozódását. A való élettel sokszor mítsem számoló rendletekkel és törvényjavaslatokkal szemben erőteljes és hatékony állásfoglalás lenne szükséges.

Ez a követelmény ismét előtérbe tolja a mezőgazdasági érdekképviseletek alig halasztható reformját.

A földmívelő- és gazdatársadalom mindaddig nem érvényesítheti befolyását kellő mértékben, amíg a mai mezőgazdasági érdekképviseleti zűrzavarban a kormányzat rendet nem teremt. A *Falu-Gazdaszövetségnek* ebben a tekintetben az az álláspontja, hogy a már eddig megalakult, vagy a jövőben megalakuló gazdaköröket központi irányítás a *Falu-Gazdaszövetség irányítása és felügyelete alá kell vonni* és ebben az esetben az ország több mint 7200 községének gazdakörében tömörült földműves lakosság érvényt szerezhet akarátának és meg fog szünni az a mai állapot, hogy egyrészt a rendeletek és törvények igen gyakran mellőzik a falusi lakosság érdekeit, másrészt a népből megintatják a hatóságok iránti bizalmat.

A Szövetség működése általában

Az eddigiekben vázolt helyzet természetesen megátolta a *Falu-Gazdaszövetség* abban a törekvésében, hogy céljait minél tökéletesebben megvalósítsa. feladatait maradéktalanul elvégezze és tevékenységi körét kiterjessze. A Szövetség nagy általánosságban iparkodott fenntartani kereteit; ahol mód nyílt rá, gyarapította szervezeteit; folytatta eddigi kipróbált tevékenységét és mindent elkövetett abban az irányban, hogy a falusi népet felvértezze a kitartás, helytállás, fegyelem és rend megőrzésének szízlár akarással.

A Szövetség tisztviselői ebben az esztendőben is tervszerűen résztvettek a *jársok tisztviselői kezletein*, amelyekben ismertették a *Falu-Gazdaszövetség* munkásságát és a községek vezetői köréből információkat szereztek; látogatást tettek a vármegyék vezetőinél is, akiknél jöleső megértésre és támogatásra találtak a Szövetség működése iránt.

A Szövetség ebben az esztendőben is folytatta a *gazdakörök alakítására irányuló akcióját* és a fennálló utazási nehézségek ellenére is sikerült több mint félszáz új gazdakörrel szaporítani a testületi tagok táborát. Különböző élénk ütemű szervező tevékenység folyt a Hangya Központ által kezdeményezett *gesztesi és tatoi mintajársókban*. Hasonló eredménnyel zárult a *köszegyeknek a törzstagok sorába való beletelése*, különösen *Fejér, Győr, Hont és Komárom vármegyékben*. A szervező munkával kapcsolatban a Szövetség elkészítette a *törzs- és testületi tagok*, valamint a *dán, német és olaszországi csereakciókban résztvevő gazdaijak* lakóhelyeinek térképét is. Ezekkel a gazdaijakkal a Szövetség állandó összeköttetést tartott fenn úgy Magyarországon, mint Olaszországban. Számuk többszázra rög, közülük igen sokan az új mezőgazdasági törvénnyel kapcsolatban gazda-

sági eljárások lettek. Minden reményünk megvan arra, hogy a külföldi gazdaijúsági csereakcióban résztvevő gazdaijaink csakhamar a mezőgazdasági termelésnek elsőrangú munkásai lesznek a magyar falvakban.

A fiókszervezetek ügyeinek adminisztrálása és működésüknek ellenőrzése rendszeresen folyt. A Szövetség folytatta a *népiskoláknak szemléltető faliképekkel való felszerelését*, továbbá *könyvtárakban részesítette fiókszervezeteket*. Hasonlóan folyt a Szövetség *vándorkönyvtárainak más és más fiókszervezetekhez való eljuttatása*. Gondoskodás történt a kiosztásra kerülő könyvtármennyiség szaporításáról is; ez részben vásárlás, részben adománykérés alapján történt. A *földművelésügyi miniszter* 2600 pengő értékben 2669 darab könyvet adományozott a Szövetségnek; a *Hangya Központ*, az *OKH* és a *Gazdák Biztosító Szövetkezete* szövetkezeti irányú munkákat bocsátott a Szövetség rendelkezésére.

A *mezőgazdasági szakoktatás támogatása* céljából a Szövetség *többszáz elismerő- oklevelet küldött a teli gazdasági iskolák és a mezőgazdasági tanfolyamok kiváló előmenetelű tanulóinak, illetőleg hallgatóinak jutalmazására*.

A Szövetség tisztviselői előadásokat tartottak a fiókszervezetekben és a népfőiskolákon.

A Szövetség adományokban részesítette a hozzáforduló keresztény egyházat, készséggel támogatott szociális célokat, sőt arra érdemes falusi szegényeknek is juttatott anyagi támogatást.

A Szövetség ebben az évben is résztvevett az agrár-érdekképviseletek, szövetkezetek és szövetkezeti központok értekezetein, ülésein, közgyűlésein, kongresszusain és ünnepségein; minden rendelkezésre álló alkalmat megragadott arra, hogy

a szövetkezeti gondolatot írásban és szóban propagálja;

igyekezett a felbukkanó szövetkezetellenes hangulatot eloszlatni és a szövetkezeteket őrít támadásokat visszautasította.

Külföldi kapcsolatok ápolása

Mayer János ny. miniszter, a Szövetség elnöke 1942 június havában a magyar-német szövetkezeti bizottság ülésére *Berlinbe* és *Borosslóba* utazott.

Mayer János elnök 1942 október havában a bolgár-magyar szövetkezeti bizottság alakuló ülésére *Szofióba* utazott. A bolgár-magyar szövetkezeti bizottság tagjai között helyet foglalt a *Falu-Gazdaszövetség* is.

Carlo Pareschi olasz földművelésügyi miniszter 1942 április havában hazánkban járt. Magyarországi tanulmányútján *Szekeress László* dr. ügyvezető-igazgató kísérté, aki a vezető- és tolmács-szerepet töltötte be.

Végül meg kell még említeni, hogy a Szövetség külföldi gazdasági eserekeioi iránt, amelyek a multban nagy népszerűségnek örvendtek és nagy jelentőségűek voltak, ebben az esztendőben is számos érdeklődés érkezett a gazdasáradalom köréből. Bár a háborús viszonyok folytán a cserekeioi folytatása szünetel, a Szövetség ilyenirányú külföldi kapcsolatait állandóan fenntartja és amint lehetőségek nyílnak, nyomban megindítja a magyar ifjak külföldi tanulmányútját.

Belső, szervezeti változások

A Szövetség ügyvezető-alelnökét: Krudy Ferencet a képviselő-

ház alelnökévé választotta. Krudy Ferenc alelnök lemondott a Szövetség ügyvezető-alelnöki állásáról. A Szövetség 1942 december hó 2-án tartott évi rendes közgyűlése új tisztikart választott. A közgyűlésen védnökké választották Kallay Miklós miniszterelnököt, tiszteletbeli alelnökké Czettler Jenő m. kir. titkos tanácsost, elnökké ismét Mayer János m. kir. titkos tanácsost; társelnökké Krudy Ferenc képviselőházi alelnököt, Schandl Károly dr. magyar királyi titkos tanácsost és Wüschner Frigyes dr. felsőházi tagot; ügyvezető alelnökké pedig Czermán Antal dr. országgyűlési képviselőt, a Szövetség elnöki tanácstagját.

Érdekvédelmi tevékenység

A Szövetség érdekvédelmi tevékenységének első csoportjába tartoznak azok az állásfoglalások, amelyeket a hivatalosan megküldött törvényjavaslatokkal és rendeletekkel szemben elfogalt, vagy azok a felterjesztések, amelyeket közzétett ügyekben maga kezdeményezett.

A beadványok időrendi sorrendben így következtek egymásután:

1942. I. 15. Az igazságügyminiszterhez: „A mezőgazdasági ingatlanok tulságos elaprózódásának megállítás tárgyában.”

1942. I. 26. A földmivélsügyi miniszterhez: „Az 1940. IV. t.c.-nek a hasznobérletbe adott ingatlanokból kishasznobérletek alakítására vonatkozó rendelkezések végrehajtása tárgyában készült rendelettervezetre észrevételek.”

1942. II. 3. A földmivélsügyi miniszterhez: „A Szövetség számára megbízatás kérese a mezőgazdaságfejlesztő törvényjavas-

lattal kapcsolatban.”

III. 20. A földmivélsügyi miniszterhez: „Könyvek és kiadványok kérese a Szövetség főkiszervezeti számára.”

IV. 7. A földmivélsügyi miniszterhez: „A zsidók ingatlanaira vonatkozó földbirtokpolitikai rendelkezésekről szóló törvényjavaslat tárgyában.”

IV. 20. A földmivélsügyi miniszterhez: „Az 50 pengőn aluli kisgéptartozások elengedése tárgyában.”

VI. 29. A közellátási miniszterhez: „A kistermelőinek korphoz való juttatása tárgyában.”

XII. 9. A földmivélsügyi miniszterhez: „A tanjai igazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.”

XII. 10. A földmivélsügyi miniszterhez: „A növényegészségügyről szóló törvénytervezet tárgyában.”

(Folytatjuk.)

igénybevett vágómarha búzaegység értékét és azt a vételi jegyet feltüntetett súlynak megfelelően rávevési a termelő gazdálalására és bejegyzéi gazdálkodásába.

Ugyanakkor a hatóság a vételi jegyre is rávevési, hogy az abban tanúsított, igénybevétel folytán történt elidegenítést beszámították a termelő beszolgáltatási kötelezettségébe.

Rendelet az átengedésre kötelezett zsidóbirtokokhoz tartozó állatállomány és holtfelszerelés felajánlásáról

A Budapesti Közlöny augusztus 8-iki száma kormányrendeletet közölt „a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló 1942. XV. törvények hatálya alá eső ingatlanokhoz tartozó állatállomány és holtfelszerelés forgalmának korlátozása tárgyában”.

A rendelet értelmében

azok, akiket az 1924. XV. t.c. ingatlanok átengedésére kötelez, most kötelesek az ingatlanon használt állatállományt és holtfelszerelést is megvétele felajánlani és tulajdonba átadni.

És a kötelezettség nem terjed ki az öt kataszteri holdnál nem nagyobb szőlő- vagy kerti művelés alatt nem álló ingatlanokra, valamint azokra a birtokokra sem, akiknek tulajdonában törvényes rendelkezések alapján a birtokot meg kell hagyni.

A holt felszerelést és állatállományt a földmivélsügyi miniszternek, vagy a miniszter által az ingatlanok átvételére kijelölt Országos Földhitelezetnek, m. kir. erdőgazdálkodásnak, vívtézi széknek, közjóléti szövetkezetnek, vagy más átvételre jogosult szervnek kell felajánlani és tulajdonba átadni.

A rendelet hatálya alá tartozó tulajdonos köteles az állatállományt és holt felszerelést leltárba foglalni és a rendelet hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt a község előljárási-gának bemutatni.

Ha valaki leltárbejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, vagy hiányos leltárt mutat be, akkor a leltárt a községi előljárási-g készíti el, illetőleg egészíti ki. Természetesen ez esetben a költségek a mulasztó felet terhelik.

Az átvételre jogosult az említett ingóságokat is rendszerint az ingatlan birtokbavételekor veszi át. A felajánlásra kötelezett az állatállományt és holt felszerelést önként tartozik a jogosultnak tulajdonul átadni.

Az átvételi ár és fizetési módokat tekintetében az átadásra kötelezett és átvételre követő 15 napon belül fizetést ért, szakértőbizottság döntését kérheti, ha ennek határozatával is elégedetlen, bírói úton érvényesítheti igényét.

A rendelet kihirdetésével hatályba is lépett.

Tudnivalók a Magyar Áruforgalmi Központ és az igénybevett vágóállatok beszámításáról

Megírta a Vasárnap, hogy az állatforgalom lebonyolítására és az állati termékek tárolására megalakult a Magyar Állatforgalmi Központ, amely a közfogyaszts zsr- és hússzükségletét hivatott ellátni.

A központ maga nyolc ügyosztályra oszlik, de kiküldöttéit, képviselői szerveit ott találjuk mindenütt, ahol állatoknak eladásáról, levágásáról van szó. Külön ügyosztály tevékenykedik a zsr-beszolgáltatás területén.

6727 közszéi zsrgyűjtő szedi össze azt a zsr-t, amelyet a gazdáknak levágott sertések után be kell szolgáltatniok.

Ezt a zsr-t 18 egyenlősítő üzemen dolgozzák fel és teszik közfogyasztsra alkalmassá. A legfontosabb és a mai időkben legnagyobb érdeklődésre számot tartó tevékenységet az állatforgalmi ügyosztály és az állati termékek ügyosztályá végezi.

Felügyelő, ellenőrző szerepben végigkíséri az állatot a mérlegtől a feldolgozásig, majd innen egészen addig, amíg az állati termékek közfogyasztsra kerülnek.

Maga az állatforgalmi központ nem két üzletet, hanem az állatok értékesítését a közzeti

kereskedőkön és a kijelölt kereskedőkön keresztül végezi.

És éppen itt domborodik ki az Állatforgalmi Központ ellenőrző tevékenysége. Ugyanis

ma már nem fordul elő az, hogy a gazdától megvásárolt állatot a kereskedő leminősítse. Minden tóblet, ami a ruzdától való átvételi és a továbbadás ár között mutatkozik, ezentúl visszakerül a gazdához. Ahol hivatalos vágóhid van és a gazda állatát jobbnak tartja, a minősítésnél, ott kérheti a kitermelés ellenőrzését. Ebben az esetben a vágóhid igazgató rávevési a közzegyre, hogy az átvett állat hány százalékot adott a kitermelésnél és az esetleges adóó különbözetet a kereskedő a gazdáknak megteríteni tartozik.

A gazda közvetlenül is szállíthatja állatát vagy Budapestre, vagy a minősítő állomásra, ebben az esetben a kereskedői részesedés is neki marad meg és csak egyszázalékos bizományi díj és a szállítással járó apadás terheli.

A közellátásiügyi miniszternek 11.400. sz. rendelete értelmében a termelő és állattartó gazda kérheti a gazdakönyvet kiállító nyilvántartó hatóságtól, hogy a fále igénybevett vágómárkát vagy vágóhivat számszámok bebeszolgáltatási kötelezettségének teljesítésébe, ami feltétlenül meg is történik, mert az átvévo kereskedő köteles a vételt a gazdálkodó gazdakönyvébe bejegyezni és arról egyidejűen az Állatforgalmi Központ által kiadott nyomtatványírlapon négy példányban vételi jegyet kiállítani. A gazdálkodó a részére kiadott vételi jegyet is hemuttatja nyilvántartó hatóságának, amely megállapítja az

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

Az elmúlt hét legnagyobb eseménye kétségkívül az volt, hogy

a németeknek sikerült megkaptiok Sztalin hadparancsának egy példányát. Ebben a vörös diktátor nyíltan kijelenti, hogy a Szovjet háborús célja a világhorradalom felidézése. Nem titkolja azt sem, hogy a Szovjet csak addig áll szövetségben az angolszász kapitalistákkal, amíg azok a háborús inség fokozásával a Szovjet céljait szolgálják, mihelyt azonban a Szovjet annak idejét látja, szakít a szövetségeseivel és azok országait is forradalmasítani törekszik.

Megdöbentek, hogy az angolszások elvakultságukban nem ismerik fel a való helyzetet és szinte lelkesen mozdítják elő a Szovjet céljait.

Olaszországgal ugyanis — bár a Badoglio-kormány megszüntette a fasiszta intézményeket, — nem hajlandó tisztességes békéről tárgyalni.

Hetekkel ezelőtt folyton azt hangoztatták az angolok és amerikaiak, hogy csak Mussolinivel és a fasiszta rendszerrel állanak harcban, ha az olasz nép eltávolítja Duceját, méltó helyet kap Európában, Olaszországban, alkotmányos formák között, végbement a nagy rendszerváltozás, de az angolszások — persze eredménytelenül — továbbra is „feltétlenül megadás”-t követelnek.

Olaszország kemény elszánt-sággal harcol tovább és Németországgal való viszonya változatlan.

Az olasz katonai erények sem csökkentek:

olasz tengeraltjáró ismételtén behatolt a gibraltári hadi-

kikötőbe és vagy hat angol és amerikai hajót süllyesztett el.

A keleti fronton is, Sztáliában is változatlan hevességgel folynak a harcok; az angolszások is folytatják terrortámadásaikat, míg

a németek — Berlinből eltávolítva az aggodak, asszonyokat és gyermekeket — készülnek a polgári lakosság elleni légtámadások félelmetes megtorlására...

A gazdának előnyt biztosít a gabona tárolása. A gazdáknak nézve igen előnyös, ha a gabona-vásárlásra jogosított kereskedő részére eladott gabonát az egyes gazdaságokban tovább tárolják. A 111.000/1943. K. M. számú rendelet szerint, ha a kereskedő a gabonát október 1. után vásárolja meg, vagy ha az október 1. előtt megvásárolt gabonát október 1. után veszi át, kötelek az átvétel napjaig eltelt időre raktározási, kezelési, biztosítási költségek és kamat címén az eladónak költségtérítést fizetni. Az elmúlt héten jelent meg a fenti rendelet módosításaként a 155.700/1943. K. M. számú rendelet, amely kimondja, hogy a raktározási, kezelési, biztosítási költségek és kamat c.a.m. mázsánként és felhívomként fizetendő 25, illetőleg 15 filléres költségtérítést már az augusztus 31. után megvásárolt, vagy a szeptember 1. előtt megvásárolt, de augusztus 31. után átvett gabona után is kell fizetni. Minden gazda saját érdekében cselekszik tehát, ha gabonáját tovább tárolja, mert ilyen módon szeptember után 25 fillérrel és minden további felhívomnapban 25 fillérrel emelkedő árat kap a tárolt gabona mázsája után.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi tenyésztés a törvényesen védett RÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMÖLŐ nélkül. Kapható és megrendelhető csak **A ULITZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dohány-utca 84. t.sz. 2/a Árak demyonna! ha Budapest. 5 10 15 liter 10.46 20.00 29.54 P Tisztoságos prospektus a lap olvasójának ingyen

TEL.: 128-042

Lakóhelyükön kapják meg a mezőgazdasági munkások a keresett gabonát

A hivatalos lap augusztus 10-i száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét, amely a természetbeni munkabérek címén szerzett kenyérgabona beszolgáltatásáról és visszavásárlásáról rendelkezik.

A mezőgazdasági munkás természetbeni munkabér címén kapott kenyérgabonáját nem szállíthatja vasúton lakóhelyére. Ehelyett köteles a kereseti helyen a megvételre felajánlani valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek.

Az egyes munkás kenyérgabonát csak az ugyanabban a gazdaságban szerződött munkáscsoport megbízottja útján ajánlhatja fel megvételre. A kereskedő köteles a kenyérgabonát hatásgigé áron megvásárolni és a kiállított vételi jegyen felütnetni, hogy munkabérek kereset átutalásáról van szó. A kiállított vételi jegy négy példányban az elsőt és másodikat az eladónak kell átadni.

Az eladó a gabonaforgalmi központ kirendeltsége által kiállított gabonautalvány ellenében abban a vásárlási körzetben, amelyben állandó lakóhelye van, bármelyik országos, vagy körzeti kereskedőtől ugyanannyi kenyérgabonát vásárolhat, amennyit munkahelyén beszolgáltatott.

Köteles az eladó a kereskedőtől kapott két darab vételijegy ellenében az állandó lakóhelye szerint illetékes kirendeltségtől gabonavásárlási utalványt igényelni. A gabonavásárlási utalványon — amelynek kiállítása díjtalan — külön fel kell tüntetni „munkabérek kereset visszavásárlása” szöveget. A kenyérgabona vásárlására jogosított országos vagy körzeti kereskedő köteles — a helyi kereskedők útján is — az utalvány ellenében készlete erejéig annyi kenyérgabonát kiszolgáltatni, amennyire a gabonavásárlási utalvány szól. A kereskedő ebben az esetben a hatásgigé árhoz csak a méter-méterenkénti 150 pengő bruttó hasznát számíthatja hozzá. A rendelet augusztus 7-én lépett hatályba.

Karnevál versek

Korváth Béla költeményei

A versek írója sokrétű és sokszínű költő. A beesületes munka és az áldott magyar vidék dalnoka. A föld szerelmese s a magyar falu boldogulásának igaz bajnoka. Hangja erővel teljes és mai. Minden zengése a lélek megelégedéséből ered, s a szív érzéséből erősödik valóságáig. Ha keserű és epés is néha, nem az elégedetlenség okából, az hanem a jövőtől szándék céltartósságával. A könyv messze kimagasló a mai termésből. Szeretettel ajánljuk lapunk olvasóinak szíves figyelmébe.

Magyar válasz a londoni rádió hamis híreszteléseken alapuló figyelmeztetésére

A „Pester Lloyd” augusztus 11-iki száma vezetőikben válaszul a londoni rádió fenyegetőhangú „figyelmeztetés”-ére. Az angol rádió ugyanis — a vezetőcikk megállapítása szerint — felhívta a budapesti és budapest-környéki ipari üzemek munkásait és az illető városrészek lakóit, hogy hagyják el munka- és lakóhelyeiket, mert különben az angol légitörvény nem vállal felelősséget a légitámadások során előálló veszteségeikért.

A fenyegetést azzal okolták meg, hogy a magyar ipar Németország számára állít elő fegyvereket s a magyar közlekedési apparátust Németország csapat- és hadianyag- szállításokra használja fel.

Ez a megokolás — folytatja a Pester Lloyd — hamis híreszteléseken alapul.

Meg kell állapítanunk a valósághoz híven, hogy

német részről fel sem merült az a terv, hogy a magyar ipari gépezetet a német haditermelés szolgálatába állítsák. Magyar ipar termelésében — amely a német hadiipar teljesítményének növeléséhez különben sem járulhatna hozzá a százalék törtrészével sem — az elmúlt években semmiféle el-

tolódás sem mutatkozik. Ugyanígy a magyar közlekedési apparátus is teljesen a szeszszerrű gabona- és faszállítások lebonyolításával van elfoglalva.

A következőkben részletezi a lap a magyarellenese hírhadjárat egyes kitalálásait és leszegeli, hogy Budapest nem sokban különbözik attól, amit a nemzetközi szóhasználat nyílt városnak nevez.

A magyarság, mióta államát megalapította, mindenkori nyugati civilizáció védelmét tekintette feladatának. Ma is a nyugati keresztény kultúra vívmányainak megőrzéséért harcol. Ezért nem vár jutalmát, de rendíthetetlenül tudatában van az európai népek sorában való méltó élethez megszerzett jogának. Csak élni és dolgozni akar, nem kívánja más életet vagy javait. Az elvakult gyűlölet megtámadhatja a levegőből életét és tulajdonát, de minden igazságszerető embernek tudnia kell, hogy az ily támadás méltatlan magartás volna, melyet semmi katonai ok nem igazol; különösen méltatlan olyanok részéről, akikkel a történelem folyamán nem találkoztunk a harc mezéjén.

Mennyi terményt adhat a haszonbérli és felesbérli a haszonbérbeadónak

A Budapesti Közlöny augusztus 7-iki száma közölte a közellátási miniszter 116.530/1943. K. M. számú rendeletét „a haszonbérletbe, (felesbérletbe) adott szántóföld után megállapított beszolgáltatási köteleesség teljesítésének szabályozása tárgyában”.

A rendelet értelmében a haszonbérli (a felesbérli kivétel) ha a haszonbérleti szerződésnél fogva a bérbeadó részére mezőgazdasági termények, vagy termékek kiszolgáltatására köteles, megfelelő igazolási esetén a vonatkozó szerződés értelmében legfeljebb az alábbi termékmennyiségeket köteles kiszolgáltatni:

1. A bérbeadó háztartásának minden személye után 230 kilogramm kenyérgabonát.
2. Annyi zsírt, amennyi a bérbeadó háztartásához tartozókat, a zsirjegyre jogosultak fejadaja alapján megilleti, vagy a bérbeadó háztartásához tartozó minden 4 személyre számítva egy darab sertést. Ha a háztartásához tartozók száma néggyel nem osztható, a fennmaradó személyek részére is kiszolgáltatható egy darab hizott sertés.
3. A bérbeadó által alkalmasított éves gazdasági család és idegy. (sommás, hónapos) munkás természetbeni járandóságához szükséges kenyérgabonát.

A bérbeadó köteles az állandó lakóhelye szerint illetékes községi előjáróságnak (polgármesternek) a haszonbérletől átvenni kívánt kenyérgabona, zsir- vagy hizottsertés mennyiségét bejelenteni, liszt- és kenyérgyék jogosságáról az 1943. aug. 1—1944. július 31. közti időre, a zsirjegyről pedig — hizott sertés átvétele esetén — a sertés átvételétől — zsir átvétele esetén pedig — a fejadaj alapulvételével kiszámított időre lemondani. A bejelentés

megtételét a községi előjáróság igazolja, feltüntetve azoknak a személyeknek a számát, akik liszt-, kenyér- és zsirjegyről lemondottak, továbbá a kiszolgáltatandó élelmiszer-mennyiségeket. Ezt az igazolást persze csak olyan személyek részére lehet kiadni, akiket mint gazdálkodókat, beszolgáltatási kötelezettség nem terhel. A bérbeadó ezt az igazolást a nyilvántartó hatóságnak bemutatja, az azt bemutatást záradékkal látja el és a kiszolgáltatott liszt- és zsir-mennyiségnek megfelelő, hizott sertés kiszolgáltatása esetén pedig az igazoláson feltüntetett minden személy után 100 búzaegységet számít be a bérli beszolgáltatási köteletségének teljesítésébe. A haszonbérli köteles a természetben ki nem adható termények és termékek hatásgigéi melletti árát pénzben megfizetni.

Felesbérlet esetén, ha a bérli e rendelet hatálybalépésétől számított 15 napon belül (aug. 20-ig) az illetékes nyilvántartó hatóságnál bejelent, hogy a felesbérletbe adott szántóföldet utáni beszolgáltatási köteleseget fele arányban magára vállalja, a szerződés szerinti mezőgazdasági terményeket és termékeket korlátozás nélkül átveheti a főbérli. A bejelentés alapján a nyilvántartó hatóság a bérbeadó számára gazdálaport és gazdálkönyvet állít ki, illetve, ha mint gazdálkodót már terhel a beszolgáltatási köteleesség, a meglévő gazdálkönyvbe és gazdálaport a megfelelő kiigazítást elvégzi. Ugyancsak megfelelően kiigazítja a felesbérli gazdálaport és gazdálkönyvét is, feltüntetve, hogy a kiigazítás felesbérlet alapján történt.

Ha a felesbérbeadó az említett bejelentést nem teszi meg (tehát nem vállalja magára fele arányban a beszolgáltatási köteleseget) számára is csak annyi liszt, illetve zsir (hizott sertés) szolgáltatható ki természetben, mint az egyéb líri haszonbérlinek.

A rendelet augusztus 5-ikén lépett meg és hatályba is lépett.

Kincses Kolozsváron

beszél Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminiszter Erdélyről és az egyetemes magyarság kötelességeiről. A magyar igazság lángelkű szószóója az ezeréves magyar történelem megafalhatatlan adataira hivatkozva, erőlyesen utasította vissza a románok történelemhamisító kijelentéseit s a határokon innen és túl élő minden magyar együttérző, lelkes helyeslése mellett szegezte le, hogy Erdély ügye az egész magyarság ügye és Erdély nem veszt el többé a magyarság számára! A románok egy előkelő szónoka ugyanis legutóbb Nagyenyeden azt hangoztatta, hogy „Romániát az emberiség és igazságszer törvényei szerint kormányozták”. A román „emberiségéről és igazságról” alapos ismeretek szerzett az egész ország 1919-ben, majd Erdély népe az alatt a húsz év alatt, amikor Erdély földjét ők bitórtolták. Azonkívül kijelentette a nagyenyedi szónok, hogy ők „nem lesnek a sötétség idejében szomszédokra, hogy meggönynyedt hátába tört döfjenek.” Erre a vakmerő megállapításra is alaposan megfelelt Antal István, rámutatva arra, hogy éppen Románia támadta hába az első világháború idején a Monarchiát, amely nem csak szomszédja, de szövetségese is volt! A magyar államférfiú beszédének lényege azonban a történelmi tények megállapításán túl a tényekből levont tanulságok hangoztatásában állt. A magyarság, miként ezer éven át mindenkor, nemzetiségeivel szemben büles mérséklettel, a felsőbbrendűt mindig kötelező önmérséklettel és megértéssel bánik a jövőben is. És még egyet tesz az erdélyiek és minden magyar kötelességévé az örök magyar sors: józansággal, hidegvérrel, nyugalommal, bátorsággal nézzünk szembe az eseményekkel és kemény marokra szorítsuk a magyar fegyvert! Egység és jó vitézi elszántság! — legyen a magyar jelszó és a magyar élet alapelve és akkor a magyar ügyet semmi, de semmi veszedelem nem érheti...

Tizenöt ezer „leventehanglemezt” osztanak szét ingyen a Leventegyesületek között

A Leventegyesületek Országos Központja levente énekkarokkal és zenekarokkal harminc oldal hanglemezezes nepszerű ének- és zeneszámokat vett fel, hogy a sorozat szétküldésével biztosítsa a levente zeneműveltség egységét.

Eddig száz hangrépet küldtek szét a szegényebb leventeegyesületeknek és a levente hírközpont jelentése szerint tizenöt ezer ingyen levente-hanglemezet osztanak szét folyamatosan.

A sorozat többek között a Himnusz, Szózat, Hísekegy előadását, a Legfelsőbb Hadur iránti szeretetet hirdető dalokat, egyházi énekeket és szólistákat, ősi magyar ének- és zeneszámokat, s néhány levente és leventeleány előadó szavaltat tartalmazza. Valamennyi levente-hanglemezt a levente feljegyelvény díszíti.

MINDEN HANGSZERT

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hímeves

Reményi Mihály

hangszertelépén. Budapest, VI/16, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmezes árjegyzékemet.

GAZDATUDOMÁNY

A csikók táplálása és ápolása

A csikóknak normális fejlődésükhöz a mi legelőink nem nyújtanak elegendő tápanyagot, mi-ért is a fiatalabb csikó napi 2-3 kg abrakért nagyon hálás. Ha pedig a legelő gyenge, akkor 10-20 kiló zöldtakarmányt okvetlenül kell nekik adni, hogy fejlődésükben káros zökkenők ne mutatkozzanak.

A táplálás mellett nagy fontosságot tulajdonítsunk a nevelés közben a kellő mozgásnak. Ez növeszti az izmokat, acéolja, ha a csikóknak alkalmuk van a szabad mozgásra, hanem indokolt őket élelkebb mozgásra kényszeríteni. Így néhány mintaszerű ménesünkben a legelőre üggetésben vagy vágóban hajtják ki a csikós, naponta kétszer pedig 1-1½ óráig hajtópályán gyors mozgásra kényszerítik az egész ménest.

A csikók patáit 4-6 hetenként vizsgáljuk át: a felesleges szarut fogóval csipkedjük le, a talpat és szarunyirt tisztogassuk ki és kenjük be savmentes fakátránnyal. Ha ezt elmulasztjuk, akkor a pata esetleg megpedezik, a hordozószelel kicsorbul, egyik felén túlnő, másutt túlkopik, aminek mankóláb, bakpata, szabálytalan lábállás, ficam stb. lehet a kellemetlen következménye. Ezzel szemben a szakszerű patafaragás útján még a veleszületett patahibák és szabálytalan lábállások is orvosolhatók.

A tehének meddőségének orvoslása

A kistenyésztők állományában a tehének hágtása befejeződött. Vajon fogamzott-e minden tehénük? Sajnos, teheneink meddőség nem ritka jelensége. Őt tehén közül egy országos átlagban is üres marad. Ez súlyos kár, mert 20% veszteség tejen és növedékben egyaránt.

Ennek a magán- és nemzetgazdaságilag oly súlyos kárnak kiküszöbölésével annál is inkább foglalkozni kell minden szarvasmarhatenyésztőnek, mert a meddőség orvoslása ma már a legtöbb esetben sikerül. Hiszen a meddőség oka legtöbbször a nemiszervek hurutja, illetve gyulladása, a hüvelyben levő daganat, heges összenövés, mely betegségeket állatorvosaink gyógyítani tudnak. Önmaga ellen vét tehát az a gazda, ki meddőség maradt tehénét vághóhídra adja és helyébe másikat állít, mielőtt a meddőség orvoslását megkísérelte volna.

A tehének meddőségének orvoslása érdekében a földművelésügyi minisztérium rendeletileg tett bizonyos kezdeményező intézkedéseket. Kívánatos volna, ha minden község szarvasmarha-tenyésztői szervezkednének, a meddőség ellen összeírják és átvizsgálásukra egy specialista állatorvost meghívának. Ilyenformán egy-egy tehén vizsgálatának költsége csak parányi töredéke lenne a tehén-cseréből folyó veszteségnek.

PÉTI NITROGÉN MŰVEK R.T.

Budapest, V., Nádor-utca 21

Péti Mészsalétrom, Péti Só, Kénsavas ammóniák, Szénkénege

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK

Főzelék feltéttel — hús nélkül

Miután a húsfélék nem állnak oly korlátlan mennyiségben rendelkezésünkre, mint a boldog békeidőben, a háziasszonyoknak nem kis ügyeskedésbe kerül, hogy — különösen ott, ahol a családnak több férfitagja van — teljesértékű, tápláló étrendet állítsanak össze. Munkáját megkönnyítendő, az alábbiakban ismertetjük néhány változatos módját a zöldfőzelékek elkészítésének és közlőjük egy-két hústalan feltét receptjét.

Tükmélt. 80 deka szép, gyenge, gyulált főköt forrásban levő sós vízbe dobunk, amelybe kevés ecet is öntöttünk. Par pereig főzzük, mint a metélttészta, aztán szűrőkanállal kiszedve, szitán jól lecsurgatjuk, majd tűzálló tálba tesszük. Közben elkészítjük a hozzávaló mártást: tálkába 2 deci tejfölt, 1 egész tojást, 2 deka lisztet, picit sót és keszegynyi pirosparipikát habverővel jól elhabarunk és rátöltjük a tökre. Morzsával meghintve, forró sütőben sárgára sütjük.

Tálban sült zöldbab. 80 deka zöldbabot sósvízben puhára főzve, lecsurgatjuk s a következő mártást készítjük hozzá: 3 deka felolvasztott zsírt vagy margarint 3 deka liszttel habzásig keverünk, majd feleresztjük 2 deci bablével

vagy tejjel és sűrű, síma mártással főzzük. A tűzről levéve, adunk hozzá 2 deci tejfölt, 1 egész tojást, picit sót és az egészet símára keverjük. Ennek a mártásnak kétharmadával összevegyítjük a lecsurgatott babot s tűzálló tálban, a tetejére is mártást öntve, forró sütőben ápirítjuk.

Burgonyafeltét. ½ kg héjában főtt burgonyát áttörünk, ha van, adunk hozzá 10 deka finomra vágott párisit vagy párolt gombát, ha nincs, egy evőkanálnyi mustárt, azonkívül 1 egész tojást, kis reszelt hagymát, finomra vágott zöldpetrezselymet, sót, borspótlót és annyi lisztet vagy morzsát, hogy lepényeket formálhassunk belőle. Forró zsírban ropogásra sütjük.

Zöldseg-ropogós. A levesben főtt vegyes zöldséget lecsurgatjuk és néhány darab főtt burgonyával, egy darab áztatott zsemlyével együtt összevesszük vagy leőröljük; a keveréket eldolgozzuk 1 egész tojással, 1 kanál tejfőllel, ízesítjük sóval, borspótlóval, picit zöldpetrezselyemmel, vagy húskivonattal és paprikával, majd annyi morzsát vagy lisztet adunk hozzá, hogy pogácsákat formálhassunk belőle, amelyeket forró zsírban ropogásra sütünk.

Kánya Terézia

A zálogjog érvényesítése a beszolgáltatandó terményeknél

A lefoglalt és beszolgáltatandó terményt be kell szolgáltatni, a vételár pedig a hitelezőt illeti, vagy bírói letétbe kell helyezni

A. 3.920/1943. M. E. sz. rendelet szerint.

ha a hitelezőt a beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt termény vagy termék felett törvényes zálogjog illeti meg és a hitelező zálogjogát gyakorolni kívánja, köteles erről a gazdálkodót írásban értesíteni. Ebben az esetben a törvényes zálogjog a termény (termék) helyébe lépő vételárra száll át. Olyan termény (termék) eladása esetében, melynek vételárát törvényes zálogjog terheli, köteles a gazdálkodó a vásárlásra jogosított kereskedőnek a hitelező előbb említett írásbeli értesítését bemutatni és erről a hitelezőt, a vevő megnevezésével haladéktalanul értesíteni. A kereskedő köteles a bemutatást írásban igazolni és a vételárból a hitelezőnek megillető részt a gazdálkodó hozzájárulása esetén a hitelezőnek kifizetni. Hozzájárulása hiányában pedig bírói letétbe helyezni. A beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt termények (termékek) bírói végrehajtási eljárás során történt lefoglalása

sem akadályozza azt, hogy a gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének lefoglalt termékkel (termékkel) a vonatkozó jogszabályokban meghatározott határidőig eleget tegyen.

A lefoglalt terményre (termékre) a szerzett zálogjog a beszolgáltatással a vételárra száll át. A gazdálkodó köteles a foglalási jegyzőkönyv másolatát a vásárlásra jogosított kereskedőnek bemutatni. A kereskedő köteles a foglalási jegyzőkönyv másolatát a bemutatás megtörténtét igazolni és a vételárat bírói letétbe helyezni.

A közadók módjára vezetett végrehajtás során történt foglalás sem akadályozza, hogy a gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének a lefoglalt termékkel (termékkel) a vonatkozó jogszabályokban meghatározott határidőig eleget tegyen.

A gazdálkodó a lefoglalt terményt (terméket) azonban a vonatkozó jogszabályban megál-

laptól határidőig beszolgáltatási kötelességének teljesítése céljából csak a községi előjáróság (városi adóhivatal) által kijelölt kereskedőnek ajánlhatja föl megvételre. Ebből a célból az eljáró végrehajtó a foglalás során vásárlásra jogosított kereskedőt jelöl ki és a kijelölt kereskedőt felhívja, hogy a lefoglalt termény értékesítése esetében a lefoglalt termény vételárát a községi (városi) pénztárba fizesse be. Ha a közadók módjára vezetett végrehajtás során értékesített terményt vagy terméket törvényes zálogjog terheli, vagy arra bírói végrehajtást is vezettek, a befolyó ellenértéket bírói letétbe kell helyezni.

A pénzügyminiszter legújabb rendelete szerint, ha a végrehajtást szenvedő a beszolgáltatási kötelesség alá eső gabonát a zálogjog teljesítésére vételre nem ajánlotta fel, az eljáró végrehajtó a foglalás során kijelölt azt a vásárlásra jogosult kereskedőt, akinek a végrehajtást szenvedő a lefoglalt gabonát megvételre felajánlani köteles és a végrehajtást szenvedőt figyelmezteti, hogy a lefoglalt gabonát a kijelölt kereskedőhöz az előírt határidő alatt köteles beszolgáltatni. A községi előjáróság a kijelölt kereskedőt legkésőbb a zálogjog teljesítésére napon felhívja, hogy a lefoglalt gabona vételárát átvetelkor — szavatosság terhe alatt — a község pénztárba fizesse be.

Ha a végrehajtást szenvedő a beszolgáltatási kötelesség alá eső gabonát vételre felajánlotta, de a gabona vételára még kifizetve nincsen, a vételár követelést kell végrehajtás alá vonni (letiltani).

Ha a lapos gyanú merül fel az iránt, hogy a végrehajtást szenvedő gabonáját annak lefoglalása után értékesíti és az ellenértéket a foglaltat községi előjáróságához nem szolgáltatja be, a lefoglalt gabonát foglalásuk — ha a foglalás esélyes előtt történt, kieséplés után — hatóság őrizzetbe kell venni.

A végrehajtás alól mentes a vámrülésre jogosult hátraleékos és háztartásának minden tagja részére fejlenként 240 kg kenyérgabona, továbbá a mezeti gazdálkodással foglalkozó hátraleékosok vetőmagszükségletének fedezésére szükséges gabonamennyiség.

A tényleges vetőmagszükségletet a gazdálkodóknak a foglalt terület adatainak figyelembevételével kell megállapítani.

FAJÉLESZTŐ SZÉTKÜLDÉSE

Az Országos Szőlő- és Borgazdasági Kísérleti Intézet ez évben is termel eladásra fajélesztőket. A fajélesztővel való előás a normális cukortartalmú egészséges mustokra is jó hatással van, mert helyes erjedési folyamatot biztosítunk általa s az így erjesztett bor hamarabb tisztul, érik. A magas cukortartalmú, sürített musttal javított, rothadt, penészes szőlőből sajtolt, kénezett, nyálkázott mustok helyes erjesztése pedig csak fajélesztővel történhetik. Nagyobb hatás elérése végett szükséges az élesztőfajta, célzójú megválasztása például aszújellegű, sürített musttal javított, kénezett, rothadt szőlőből szüretelt élesztőfajtát kell használni, éppen ezért a rendelkezésemre meg kell írni: 1. a nevet és pontos címet, 2. milyen fajtaú és mennyi mustot óhajt beváltani, 3. rothadt-e a szőlő, kénezedik-e a mustot s mennyi a hozzávetőleges cukortartalma az erjesztendő mustnak, 4. mikor lesz a szüret.

Az élesztő elkészítése hosszabb időt vesz igénybe, tehát azt szüret előtt 5-8 nappal előbb kell kérni. Az intézet által küldött élesztő száraz, hűvös helyen két hétig eláll, de felbontani nem szabad, csak közvetlenül a használat előtt. Tehát célszerű minél előbb kérni az élesztőt, hogy kellő időben ott legyen.

Az élesztő ára adagonként 5 pengő, postai szállítással együtt, a pénzt azonban előre kell beküldeni.

„MÁTYÁS“ ZÚZÓ és „ZELENSKI“ SILÓTÖLTŐ,

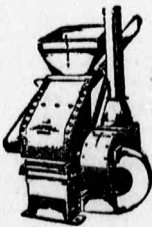
az egyetlen kalapácsos, késes rendszerű daráló, mely silóz is és tengeri szárat is tőp. Alacsony fordulatszám

Egyéb „ZELENSKI“ gyártmányok:

teherautó, pótkocsik, lovas, lakó- és öntöző kocsik, hegesztett szerkezetek, tűzfeszítendő targoncák, légórtalmi felszerelések

Gróf ZELENSKI RÓBERT GÉPGYAR KFT.,

Pestszentlerzsébet, Mikszáth-utca 18. :: TELEFON: 147-232, 347-566.

Biztosították a falu népének csizma-ellátását

A Lábbeliközpont tájékoztatta a vidéki törvényhatóságok első tisztviselőit, valamint a közigazgatási kirendeltségek vezetőit az augusztusi és szeptemberi anyagellátásra vonatkozó rendelkezésekről. A Lábbeliközpont mindenekelőtt közölte, hogy

feltetésére jogosító utalványt csak olyan fogyasztónak szabad kiadni, akinek foglalkozása a csizmában járást feltétlenül megköveteli.

A pirosszínű utalványok beváltása céljából a törvényhatóságok részére rendelkezésre bocsátott talpbőrfeleségekből az elosztók, illetőleg kijelölt talpbőrkereskedők csizmautalvány ellenében járó talp cöljaira kizárólag szeszárnyak, váll talpbőrt kötelesek kiszolgáltatni. A 4 mm vastagságú meg nem haladó talpbőrt pedig elsősorban női, leány- és gyermeklábbelikhez (mértékes cipőre vagy föltalpalásra, fejelésre is) tartoznak kiadni. Végül a Lábbeliközpont utasította az utalványokat kibocsátó közegeket, hogy a pirosszínű utalványokon feltüntetett nagyságszám mellett mértékesszerinti férfi és női lábbelikinél jelöljék meg, hogy a kérdéses utalvány száras cipőre vagy félcipőre szól.

a rendelkezésre álló bőrfelések mennyiségét oly mértékben állapította meg, hogy a most következő két hónapban kiállítható pirosszínű utalványokra megfelelő anyagfeldevet legyen az elosztó, illetőleg kijelölt talpbőrkereskedőknél.

Megjelölte a Lábbeliközpont az új csizma készítésére és a csizma fejelésére kiadható utalványok számát is. Ezeket az utalványokat „csak börtalpi csizma készítésére jogosító”, illetőleg „börtalpi csizma fejelésére jogosító” felirású keresztbélyegzővel kell ellátni.

Csizma rendelésére, illetve fe-

HÍREK

FOHÁSZ

Nagy Boldogasszony Patronánk, Anyánk, Vigyázz e szörnyű Viharban miránk.

Védd meg hadunkat Amerre járnak, Gátat vetni a Goszoságnak.

Hol golyók tépnek, Szülánkok marnak S Jézus nevével Hősökként halnak.

Kik szent hűtünkért Húznak keresztet, Ne hagyj e népet, Ne hagyj el ezeket.

Jaj, mi lenne, ha Ránk tör a horda? S hű magyar néped Lehullna porba!...

Nagy Boldogasszony, Vigasztalj minket! A szegényeket, A szenvedőket.

NAGY LAJOS (Révfülpö).

A Szent István-hét vidéki vendégeinek elszállásolása. Bár az idén elmaradnak a hagyományos Szent István-heti ünnepek, Budapest székesfőváros megtette az előkészületeket a Budapestre érkező vidékiek elszállásolására. Ajánlatos, hogy azok, akik a Szent István-napra Budapestre készülnek, szállásigényüket jól előre jelentsek be Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalánál (V., Deák Ferenc-u. 2.).

Ingyen ocsilák a hadiözvegyek, hadiárvaik és hadbavonult katonák természet. Pátkai Lajos pápai földbíró felhívást bocsátott ki, hogy minden hadiözvegynek, hadiárvának és hadbavonult katonának természet teljesen díjtalanul ocsipelteti. Adja az üzemanyagot, valamint az étel embert is. Az elhatározás az érdekeltek körében nagy örömet keltett.

A szegedi búcsún 40.000 hívó vett részt. Augusztus 5-én az alsóvárosi Boldogasszony-búcsún az ország minden részéből, de főleg a Délvidékről templomi lobogók alatt mintegy 40.000 zarándok érkezett, hogy résztvegyen a Boldogasszony-búcsún. Hozzájuk csatlakozott a város sok ezer főnyi hívője. Tukats Sándor főispán, Tóth Béla dr. helyettes polgármester, Peták Nándor országgyűlési képviselő vezetésével a város társadalmi és hitéletének számos képviselője is megjelent a körméneten és az istentiszteleten.

A Vöröskereszt múltévi tevékenysége. A Vöröskereszt a múlt évi gyűjtés eredményéből 34 körházat, 6 kórházvonalat, kórház-repülőgépet és más felszerelést bocsátott a honvédség rendelkezésére. Ezenkívül 450 ezer szerteszertesmagot osztott ki. A csomagokban egyekben kívül 33 millió cigarettát, 837 hl szeszessalit, 61 ezer kg cukorka volt. A múlt évi tapasztalatok alapján az október 1-2-án tartandó gyűjtésnél természetbeni adományokat nem fogadnak el, egy-egy szerteszertesmag megváltására 7 pengőt kérnek az adományozóktól.

Hatvan évig dolgozott egy helyen. A pápa melletti Francia-vágás-pusztán Szentimre Sándor pápai főszolgabíró szév ünnepek keretében, lelkes szavak kíséretében nyújtotta át Jáki Vendel 87 éves juhásznak a földművelésügyi miniszter elismerő oklevelét és pénziutalmát. Jáki hat évtizeden keresztül hűséggel és becsülettel dolgozott Esterházy Tamás gróf uradalomban. Esterházy Tamás külön pénziutalmat adott az öreg juhásznak.

Új feláras bélyeg a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap támogatására. A m. kir. postavezérgazgatóság közli, hogy augusztus 16-án a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap támogatására — korlátlan példányszámában — 20 fillér felárral 30 filléres címletű bélyegzet bocsát forgalomba. A postavezérgazgatóság felkéri a közönséget, hogy a hősi halált halt Kormányzóehyestett, vítez nagybányai Horthy Istvánt ábrázoló, hazafias célt szolgáló, folyó évi szeptember hó végéig valamennyi postahivatálnál árusításra kerülő bélyegzet leveleit bérmentesítésére minél nagyobb mennyiségben használja.

GABONA-OSZTÁLY

Vásárol búzát, rozsot, sós-és lakármányprpát, kukoricát, zabot, kölest és hajdínát.

OLAJMAG-OSZTÁLY

Vásárolja az összes olajos magvakat. Szerződéses alapon legmagyobb kedvezményrel szervezi az olajmagvak termelését.

GYAPJU-OSZTÁLY

Az ország gyapju termelésének begyűjtését és elosztását végzi és az országos gyapjuárveréseket rendezi.

MAG-OSZTÁLY

Takarmány-magvakat, hüvelyeseket, fűmagvakat vásárol és elad, termelési szerződéseket köt.

MAGTERMELÉSI-OSZTÁLY

Édescsikagfűrt, fajborsók és babok, konyhakenti és virágmagvak szerződéses termelékenységével foglalkozik.

RAKTÁR ÉS SZARITÓÜZEMI-OSZTÁLY

Vetőmagtisztítás, gabona, lengerő és olajosmagvak szárítása.

TÖBB MINT 2000 KIRENDELTSÉG, FŐ-ÉS ALBIZOMÁNYOS

A Debrecennél lezuhant ujságírók emlékünnepe. Augusztus hó 10-én volt ötödik évfordulója a debreceni repülőszerecséltségnek, mely alkalommal hat kötelességet teljesítő ujságíró hősi halált halt. A Kerepesi-temetőben lévő sírokra augusztus 10-én délután 4 órakor a sajtókamara nevében Kólya Sándor kamarai aligazgató helyezte koszorúit.

Elítélt feleséggyilkos. Kiskunfélegyházán egy hónappal ezelőtt Csenki György földműves megfojtotta a feleségét. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy nem tudott az asszony nélkül élni és csak ijesztgetni akarta, hogy térjen vissza hozzá, közben azonban meghalt a kezei között. Tízévi fegyházra ítélték.

Középkori ásatások Kolozsvárott. A Mátyás király-tér északi oldalán néhány nappal ezelőtt régészeti ásatások kezdődtek. Az úttest alatt 20-30 centiméter mélységben törmeléktereg következett, belőle sok római és magyar középkori cseréptörmelék került elő. Ez alatt mintegy fél méterre az iszapos földben igen sok magyar középkori cserépedény törmelék volt, minden valószínűség szerint a XIV. századból. 150-160 centiméter mélységben megtalálták a középkori Kolozsvár utcaburkolatát, ez alatt pedig több, árpádkori csontvázat találtak.

Felgyújtotta a lucerna-kazalt. Paraszat dobott a lucerna-kazalt tövébe Bagi Kálmán debreceni tanyai lakos. Kétszáz métermázsá takarmány hamvadt el. Gyújtogatás címén indult meg ellene az eljárás.

Az ellopott vekker felkeltette — a rendőr gyanúját. Hónapokkal ezelőtt Pestszenterzsebten egy rosszul öltözött fiatalember hatalmasan megrakott zsákkal ment az utcán. A férfi elhaladt egy rendőr előtt és abban a pillanatban a batyuból vekkercsengés hallatszott. A rendőr igazoltatta, mire kiderült, hogy Révfi Károly 21 éves vasöntőseged, a batyuban pedig betörésből származó holmi van. A pesti törvényszék Révfi Károlyt lopásért egyévi börtönrre ítélte.

Halálózás. Hencz László okl. gazda, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara lelkes és buzgó tisztviselője, 36 éves korában Szabáson elhunyt. Az elhunyt a gazdaközönség körében nagy szeretetben állott. Andócsón temették el nagy részvét mellett.

Négy lovat agyonszürkáltak a rajzó méhek. Nagykanizsa határában Benedek István szállító két kocsival fuvarozott a szentgyörgyvári hegyre. Útjukban méhek mellett haladtak el, amely előtt a méhek rajoztak. A méhek ellepték a két kocsit lovakat, úgy-hogy sokszor csipés érte őket. Egy ló felsőrán belül, a másik három órán belül a helyszínen ki-mult. Németh István és Németh Kálmán kocsisok arcát és nyakát is összecsispték, de őket sikerült kimenteni a feldühödött méhek közül. A fuvarozó a méhek gazdáján igyekszik lovaknak árát behajtani.

Minden olvasójától egy új előfizetést vár a VASÁRNAP!

Monori Mag

Budapest, VIII., Rákóczi-út 7. szám

